

مرور سیستماتیک و بالینی تصویربرداری قفسه سینه

نویسندگان

دکتر محمدرضا مقصودی
استاد، طب اورژانس
دانشگاه علوم پزشکی البرز
دکتر سحر چوب تاشانی
فوق تخصص بیماری های ریه
دانشگاه علوم پزشکی البرز
دکتر ساقی مقصودی
پزشک عمومی
دانشگاه علوم پزشکی همدان

ویراستار

دکتر محمدرضا مقصودی - دکتر سحر چوب تاشانی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : مقصودی، محمدرضا، ۱۳۶۰ -
چوب تاشانی، ساقی مقصودی؛ ویراستار محمدرضا مقصودی، سحر چوب تاشانی.
مشخصات نشر : تهران: آرتین طب، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۱۳۲ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۲۴-۲۶۶-۰
وضعیت فهرست نویسی : فیا
موضوع : قفسه سینه -- پرتونگاری
موضوع : Chest -- Radiography
موضوع : قفسه سینه -- بیماری‌ها -- تشخیص
موضوع : Chest -- Diseases -- Diagnosis
شناسه افزوده : چوب تاشانی، سحر، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده : مقصودی، ساقی، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره : RC۹۴۱/م۷م۴ ۱۳۹۶:
رده بندی دیویی : ۶۱۷/۵۴۰۷۵۷۲:
شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۱۹۲۱ /

نام کتاب:	مرور سیستماتیک و بالینی تصویربرداری قفسه سینه
نویسنده/گردآورنده:	محمدرضا مقصودی، سحر چوب تاشانی
ناشر:	انتشارات آرتین طب
خروجی/موضوع:	مقصد: تاشاک - محمدرضا مقصودی
ویراستار:	محمدرضا مقصودی - سحر چوب تاشانی
تیراژ:	۱۰۰۰
چاپ:	قیدانی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۴-۲۶۶-۰
بها:	۲۴۸۰۰ تومان

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است. لذا هر گونه تکثیر و بازنویسی مطالب به هر نحو ممکن در هر گونه رسانه، کتاب، مجله، جزوه و لوح فشرده بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً حرام است و موجب پیگرد قانونی می شود.

مرکز نشر:

تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۶۸، طبقه سوم، انتشارات آرتین طب

فکس: ۸۸۹۹۵۱۴۱

تلفن: ۸۸۹۷۱۴۰۰

Email: Artinteb@yahoo.com
Site: artinteb.ir

بسم الله الرحمن الرحيم

گرافی قفسه سینه شاید اولین گرافی باشد که هر دانشجوی پزشکی با آن آشنا شده و تفسیر آن را می آموزد و شاید بتوان گفت شایع ترین گرافی بکار رفته در طب روزمره باشد. یافته های بسیار و راهنمای بی بی پراهمیتی در این گرافی قابل ردیابی می باشد. اما هر پزشک حاذق و هر رادیولوژیست مجربی اذعان می نماید که گرافی قفسه سینه یکی از سخت ترین گرافی ها از جهت تفسیر صحیح و جامع می باشد. منابع متعدد در زمینه آموزش این مهم موجود می باشد. در این تألیف تلاش شد با رویکردی ساده و کاربردی تصویرسازی های ذهنی، مجموعه ای کاربردی و بالینی برای تمامی همکاران علاقه مند به خصوص دانشجویان (اینترن) در دستیاران (رزیدنت) پزشکی ارائه گردد. امید است این مجموعه گامی مثبت در آموزش این گامی و تقویت توانایی تفسیر صحیح و جامع در این زمینه باشد.

محمد رضا مقصودی

زمستان ۱۳۹۵

بسم الله الرحمن الرحيم

زندگی صحنه زیبای هنرمندی ماست
هر کسی نغمه خود، خواند و از صحنه رود
صحنه، پیوسته به جاست
خرم آن نغمه که مردم بپارند به یاد

آشنایی با اصول پایه و مقدماتی رادیولوژی، برای پزشکان و دانشجویان پزشکی از اهمیت خاصی برخوردار است. علاوه بر پزشکان عمومی، متخصصین داخلی و طب اورژانس که به صورت مداوم درگیر تفسیر گرافی قفسه سینه هستند، سایر رشته‌های تخصصی هم الزاماً با این مقوله سروکار دارند. در سیستم آموزش پزشکی کشورمان، فرصت آموزشی اصول رادیولوژی، محدود به دوره‌های کوتاه کارآموزی می‌باشد و پر واضح است که در این زمان از یک پرداختن دقیق به مباحث عمده، عملاً غیرممکن می‌باشد. هدف از نگارش این کتاب، آشنایی دانشجویان سطوح مختلف پزشکی با عم از کارآموزان، کارورزان و دستیاران، با مقدمات و نحوه خواندن عکس ساده قفسه سینه و چگونگی یافتن نشانه‌ها و علائم حاکی از اختلال در نماهای مختلف آن است.

ویژگی منحصر به فرد این کتاب، تفسیر ساده، اصولی و قدم به قدم گرافی قفسه سینه به صورت کاملاً بالینی می‌باشد. در کنار تفسیر گرافی قفسه سینه، تشخیص افتراقی‌های مربوط به هر ضایعه به صورت کاربردی و بینی ارائه شده است. تشخیص افتراقی بالینی، تک تک ضایعات ریوی در گرافی قفسه سینه به صورت طبقه‌بندی شده در جداولی در این کتاب ارائه شده است که در کار بالینی و تشخیص بیماری‌های ریوی به طور قطع به شدت تأثیرگذار خواهد بود. اثربخشی این تألیف در ارائه خدمت به انسان‌ها و ارتقای توانایی علمی و عملی همکاران پزشک مایه افتخار مؤلفین بوده و امید آن داریم که نغمه یادگار مؤلفین در هستی باشد.

سحر چوب تاشانی

استادیار بیماری‌های ریه دانشگاه علوم پزشکی البرز

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱۵	Chest X-ray quality
۱۵	نکات کلیدی:
۱۵	Anatomical inclusion (قابل قبول)
۱۵	پارامترهای بررسی کیفیت
۱۶	Projection
۱۶	معیارهای PA و AP
۱۷	چرخش
۱۸	دم مناسب و حجم ریه
۱۸	دم مناسب
۱۹	بازدم
۱۹	Normal expansion
۲۰	پرهوایی ریه‌ها
۲۰	نفوذ اشعه
۲۰	اشعه ناکافی
۲۱	اشعه مناسب
۲۱	ارتیفکت:
۲۲	اپروچ سیستماتیک به گرافی قفسه سینه
۲۲	چک لیست بررسی سیستماتیک گرافی قفسه سینه:
۲۲	مشخصات بیمار و گرافی:
۲۳	ارتیفکت:
۲۳	کیفیت عکس:
۲۴	جایگاه کاتتر ورید مرکزی:
۲۴	ساختارهای سینه:
۲۵	اختلالات واضح:
۲۵	توضیح اختلالات موجود:
۲۵	مشخصات توصیف کننده یک ضایعه:
۲۵	'Shadows, opacities, densities'
۲۶	تشخیص:
۲۶	نکته‌های کلیدی در گرافی
۲۷	Consolidation
۲۷	اختلالات ریه

۲۸	جدول علل آتلکتازی
۲۹	جدول تشخیص افتراقی توده‌های ریوی
۲۹	جدول تشخیص افتراقی ماکرودول ریوی
۲۹	جدول انواع و علل میکروندول ریوی
۳۰	جدول تشخیص افتراقی‌های ندول منفرد ریوی (SPN)
۳۰	جدول تشخیص افتراقی توده‌های مدیاستن
۳۰	جدول مکانیسم و علل ضخیم‌شدگی اینترستیشیوم و اپاسیتی‌های خطی (رتیکولار)
۳۱	جدول تشخیص افتراقی ضایعات با دانسیته پایین
۳۲	تعیین محل اختلالات
۳۲	The 'silhouette' sign
۳۲	'Tell-tale' pitfall
۳۳	سیلوئت حاشیه چپ قلب
۳۴	شبیه‌سازی علامت سیلوئت
۳۴	'Silhouettes' and their adjacent tissues
۳۴	Simulated silhouette signs 1
۳۵	Simulated silhouette signs 2
۳۵	مرور نواحی
۳۶	مرور نواحی - ایکس
۳۶	مرور نواحی - استخوان
۳۷	مرور نواحی - سایه قلبی
۳۷	مرور نواحی - دیافراگم
۳۸	مرور نواحی - لبه‌های گرافی
۳۸	Hidden area
۳۹	حالت بدون ارائه اطلاعات بالینی
۳۹	حالت همراه با ارائه اطلاعات بالینی
۴۰	آناتومی گرافی قفسه سینه
۴۰	مرور نکات کلیدی
۴۰	Normal chest x-ray
۴۰	تفسیر در قالب جزئیات کلینیکی
۴۰	ساختارهای قابل رویت
۴۱	ساختارهای مهم غیرقابل رویت یا محو در شرایط عادی
۴۱	تراشه و برونش‌های اصلی
۴۲	ناف ریه Hilar structures
۴۳	زون‌های ریه
۴۴	پلور و فضای پلور
۴۴	Lung lobes and fissures
۴۵	لوب‌ها و فیشرها
۴۵	فیشر عرضی (Horizontal fissure)
۴۶	فیشر مایل (Oblique fissures)

۴۶		فیشر آزیگوس (Azygos fissure) Accessory fissures
۴۷		Costophrenic recesses and angles
۴۷		Costophrenic recesses and angles on a frontal view
۴۷		lateral view.
۴۸		همی دیافراگم در نمای قدامی
۴۸		همی دیافراگم در نمای لترال
۴۸		دیافراگم :
۴۹		اندازه نرمال قلب
۴۹		حاشیه های نرمال قلب
۴۹		Heart size and contours
۵۰		حاشیه های مدیاستن :
۵۰		قوس اثورت نرمال
۵۰		پنجره اثورتوپولمونری (APW) :
۵۱		بافت نرم
۵۱		غیرقرینگی پستان:
۵۱		Right para-tracheal stripe
۵۲		Nipple markings
۵۲		Pseudo-blunting of the costophrenic angle
۵۳		استخوان ها
۵۳		Clavicles, spinous processes and ribs
۵۳		چربی زیرجلدی
۵۴		Clavicle, scapula, and humerus
۵۴		دنده ها
۵۵		نمای جانبی گرافی قفسه سینه
۵۵		نمای جانبی (مدیاستن)
۵۶		اختلالات گرافی قفسه سینه (Chest x-ray abnormalities)
۵۶		جابجایی تراشه
۵۶		نکات کلیدی :
۵۶		تعیین :
۵۶		جابجایی تراشه :
۵۷		اختلالات ناف ریه : (Hilar abnormalities)
۵۷		نکات کلیدی :
۵۷		جدول بزرگی ناف ریه ها
۵۸		بزرگی ناف دو طرفه
۵۹		بزرگی ناف غیر قرینه
۵۹		(Asymmetric hilar enlargement)
۵۹		محل غیرنرمال ناف ریه :
۶۰		زون های ریوی : (Lung zones)
۶۰		Consolidation

۶۱	 Consolidation with air bronchogram
۶۱	 تشخیص افتراقی Consolidation
۶۲	 consolidation لوب میانی راست :
۶۲	 اختلال یکطرفه زون میانی
۶۳	 اختلالات دو طرفه ریه‌ها و زون‌های ریوی :
۶۳	 (Bilateral lung abnormalities)
۶۳	 تشخیص افتراقی :
۶۳	 اختلال دو طرفه زون‌های ریوی :
۶۴	 دانسیته پایین یکطرفه: (Unilateral low density)
۶۴	 زون تحتانی تیره یکطرفه :
۶۴	 بیمار با سرفه و خط فراوان از کودکی
۶۵	 Lobar Consolidation
۶۵	 بیمار مبتلا به ایدز، با تب و تآک‌پنه و هیپوکسمی
۶۷	 خونریزی
۶۷	 تجامد منتشر
۶۸	 برونکوپنومونی
۶۸	 Consolidation منتشر در برونکوپنومونی
۶۹	 پنوموتوراکس :
۶۹	 جدول علل پنوموتوراکس
۶۹	 محاسبه میزان پنوموتوراکس :
۶۹	 بیماری پلور :
۷۰	 پنوموتوراکس فشاری :
۷۰	 پنوموتوراکس :
۷۰	 نشانه‌های کشش :
۷۱	 پنوموتوراکس بزرگ
۷۲	 پنوموتوراکس کوچک
۷۲	 پنوموتوراکس بزرگ یا کوچک؟
۷۳	 Subtle pneumothorax
۷۳	 Large pneumothorax - early tension
۷۴	 Chest drain
۷۴	 آمفیژم جراحی ناشی از درن :
۷۵	 Iatrogenic pneumothorax
۷۶	 جدول آپاسیتی‌های پلور
۷۶	 پنوموتوراکس کاذب
۷۷	 ضخیم‌شدگی پلور :
۷۷	 ضخیم‌شدن یکطرفه پلور :
۷۸	 پلاک‌های ازبستوز :
۷۸	 افیوزن پلورال :
۷۸	 تجمع مایع در فضای پلور

۷۸	پلاک های بلور ناشی از آریستوز
۷۹	مایع بلور
۷۹	جدول شایع ترین علل افیوژن بلور
۷۹	افیوژن بلور
۸۰	افیوژن بلور بزرگ
۸۰	افیوژن و کلاپس
۸۱	جابه جایی فیشر عرضی
۸۱	آتلکتازی
۸۱	Lobes, fissures and contours
۸۲	آتلکتازی لوبار
۸۲	یافته های کلیدی در گرافی
۸۲	شایع ترین علل آتلکتازی
۸۲	آتلکتازی لوب میانی راست
۸۳	آتلکتازی لوب فوقانی چپ
۸۳	آتلکتازی لوب تحتانی چپ
۸۴	کلاپس لوب فوقانی راست
۸۵	آتلکتازی لوب فوقانی راست
۸۵	کلاپس لوب تحتانی راست
۸۶	آتلکتازی در لوب تحتانی راست
۸۷	کلاپس لوب تحتانی چپ
۸۷	کلاپس لوب فوقانی راست
۸۸	فیشر مازور
۸۸	کلاپس لوب فوقانی چپ
۸۹	کاویت (cavity) لوب تحتانی چپ - نمای فرونتال
۸۹	کاویت (cavity) لوب تحتانی چپ - نمای لترال
۹۰	Costophrenic angle blunting
۹۰	بیمار با خلط خونی و تب و کاهش وزن
۹۱	Right costophrenic angle blunting
۹۳	اختلالات دیافراگم
۹۳	پنوموپریتونوم (Pneumoperitoneum)
۹۳	پنوموپریتون در یک گرافی استاندارد قفسه سینه
۹۴	اختلالات contour دیافراگم
۹۴	همی دیافراگم بالا رفته
۹۴	Consolidation لوب چپ تحتانی
۹۵	پارگی دیافراگم
۹۶	فتح عصب فرنیک
۹۷	اختلالات contour قنب
۹۷	کاردیومگالی و نارسایی قلبی
۹۷	نسانه های نارسایی قلبی

۹۸	خطوط سپتال (Kerley B) :
۹۸	خطوط سپتال :
۹۹	بزرگی حفرات قلب :
۹۹	بزرگی دهلیز چپ :
۱۰۰	اختلالات contours قلب :
۱۰۰	آنورسم بطن چپ :
۱۰۱	جدول علل شایع افیوژن پریکارد :
۱۰۱	محو شدگی حاشیه قلب :
۱۰۲	اختلالات مدیاستن :
۱۰۲	consolidation لینگولا :
۱۰۳	توده مدیاستن :
۱۰۴	تعیین محل توده های داخل مدیاستن :
۱۰۴	توده مدیاستن - نمای جانبی :
۱۰۵	بزرگی عروق مدیاستن :
۱۰۵	اختلالات بافت نرم :
۱۰۵	آنورسم انورت توراسیک :
۱۰۶	بافت پستان :
۱۰۶	ماستکتومی :
۱۰۷	دانسیته پایین بافت نرم : Soft tissue low density
۱۰۸	آمفیژم جراحی :
۱۰۹	اختلالات استخوان :
۱۰۹	شکستگی دنده :
۱۰۹	شکستگی حاد چندین دنده :
۱۱۰	بیماری بدخیم استخوان :
۱۱۰	شکستگی قدیمی دنده :
۱۱۱	متاستاز متعدد استخوان :
۱۱۲	شانه های مهم در گرافی سینه :
۱۱۲	منظره دانه ارزنی (Miliary pattern) :
۱۱۲	منظره شیشه مات (Ground glass appearance) :
۱۱۲	علامت دیافراگم ممتد (Continus diaphragm sign) :
۱۱۲	Deep Sulcus Sign :
۱۱۲	Hampton Hump :
۱۱۲	علامت S طلایی (Golden S sign) :
۱۱۲	علامت دونات (Doughnut Sign) :
۱۱۲	علامت هلال هوا (Air Crescent Sign) :
۱۱۲	علامت شیار شکم داده (Bulging Fissure Sign) :
۱۱۳	Hilum Overlay Sign :
۱۱۴	Anatomical variant :
۱۱۴	گرافی قفسه سینه طبیعی :
۱۱۴	Dextrocardia with situs inversus :

۱۱۵	 دکستروکاردی کاذب
۱۱۵	 Right-sided aortic arch
۱۱۶	 Right-sided aortic arch with tracheal deviation
۱۱۶	 فیشر آزیگوس
۱۱۷	 Accessory fissure
۱۱۷	 دنده گردنی
۱۱۸	 دنده دوشاخه
۱۱۸	 دنده‌های جوش خورده (Fused ribs)
۱۱۹	 Hypoplastic rib
۱۱۹	 Pectus excavatum - PA chest X-ray
۱۲۰	 Pectus excavatum - Lateral chest X-ray
۱۲۰	 Scoliosis
۱۲۱	 گرافی قفسه سینه طبیعی
۱۲۱	 فیروز ناشی از اشعه
۱۲۲	 Pneumonectomy
۱۲۲	 فلج عصب فرنیک
۱۲۳	 Normal reference
۱۲۳	 PCP and nipple ring
۱۲۴	 Portacath for Cystic Fibrosis
۱۲۴	 سایه های رتیکولار (شبه‌ای)
۱۲۴	 Jugular line
۱۲۵	 Tunnelled line
۱۲۵	 Oesophageal stent
۱۲۶	 Misplaced endotracheal tube
۱۲۶	 Midline sternotomy wires
۱۲۷	 تعویض دریچه متیرال
۱۲۷	 Pacemaker hiding mass
۱۲۸	 Pacemaker with lung mass
۱۲۸	 Broken pacemaker wire
۱۲۸	 یافته های دیگر
۱۲۶	 منابع و مراجع